

KERKASIEL ALS SYMBOOL

Inmiddels zitten ze er al een half jaar: de familie Babayants in de Open Hof in Kampen. En als het aan minister Faber ligt, lijkt er voorlopig nog geen einde te komen aan dit kerkasiel. Heeft het nog wel zin?

De discussie rondom kerkasiel is bijzonder ingewikkeld. Er zijn christenen die er fel op tegen zijn en seculiere mensen die de manier waarop de kerk van zich laat horen heel mooi vinden. Blijkbaar zijn de argumenten voor of tegen niet perse gerelateerd aan geloof, maar veel meer aan politieke keuzes. In dit artikel geef ik een kort overzicht van veelgenoemde argumenten. Afsluitend kom ik terug bij de vraag: heeft het nog wel zin?

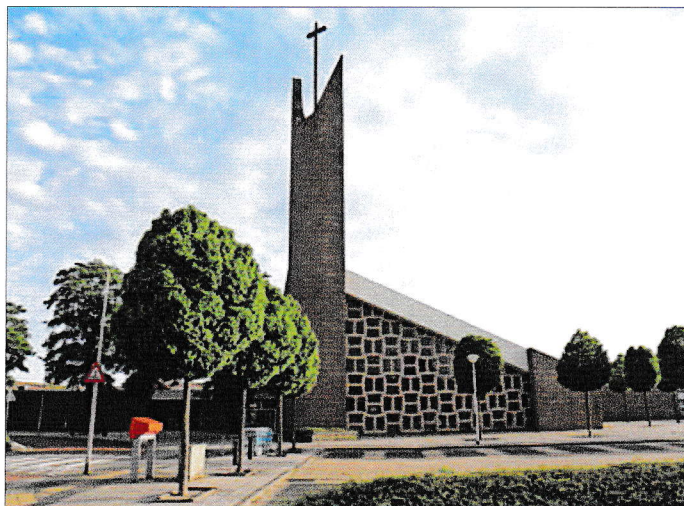
TEGEN

Kerkasiel is gebaseerd op een wetsartikel dat er niet voor is bedoeld. De overheid mag namelijk niet ingrijpen tijdens een kerkdienst. Kerk en staat zijn gescheiden. Die regel heeft grote voordelen, want de kerk is op die manier een plaats waar alles gezegd mag worden, ook tegen het heersende regime. Maar die regel is natuurlijk niet bedoeld voor 24 uur per dag, 7 dagen per week. Volgens tegenstanders is dit dus misbruik van de wet. Minstens even belangrijk is de rol van de rechtspraak. Er wordt uitgebreid onderzoek gedaan naar de situatie van vluchtelingen. Als de rechter beslist dat er aan hen geen verblijfsvergunning wordt verleend, dan moet daar ook naar geluisterd worden. We leven immers niet in een dictatuur en we mogen erop vertrouwen dat deze vluchtelingen een eerlijk proces hebben gehad. Daarnaast kunnen we ook niet iedereen helpen. Er zijn schrijnende gevallen, waar mensen die lang in Nederland verblijven toch terug moeten. Maar dat is het systeem. Zelfs al zouden we meer mensen willen opvangen, er moet een keer een grens getrokken worden. En daar vallen

dan altijd mensen buiten. Tegenstanders stellen dan dat je je daar niet door kan laten leiden.

VOOR

Kerkasiel is in Nederland dan wel gebaseerd op dat ene wetsartikel, maar het komt daar natuurlijk niet vandaan. Het staat in een eeuwenoude traditie, die ook al in de oudheid en in de Bijbel voorkomt. Bij een heilige plaats ben je veilig. Thomas Becket, die in 1170 vanwege politieke redenen in de kathedraal van Canterbury werd vermoord, wordt daarom nog steeds herdacht. Kerkasiel laat juist zien dat kerk en staat gescheiden zijn. Ook moeten we de situatie van de familie in ogenschouw nemen. Kinderen zoals die van de familie Babayants die al elf jaar lang in Nederland opgroeien, zijn hier nu gewend en spreken de taal. Als ze terug zouden moeten, gaat dat in tegen hun rechten. Het systeem heeft geleid tot een onrechtvaardige situatie, en daar zouden deze kinderen niet het slachtoffer van mogen worden. Bovendien is er een recht op burgerlijke ongehoorzaamheid. De overheid kan immers ook fouten maken. Kerkasiel laat zien dat er op een vredige manier geprotesteerd kan worden. Het gaat niet om wegblokkades of ordeverstoringen waardoor conflicten met de politie ontstaan. Slechts één familie vindt onderdak in een kerk en niemand heeft er last van. Behalve dan al die honderden voorgangers en vrijwilligers die tot diep in de nacht wakker blijven om te zingen en bidden.

SYMBOOL

U heeft als lezer misschien al begrepen wat ik ervan vind. Ik heb er lang over getwijfeld en veel over gelezen. Maar met name het laatste argument van de voorstanders gaf de doorslag. Het kerkasiel mag dan 'misbruik' maken van de wet, toch probeert het zo beschaafd mogelijk te zijn. Door het opvangen van dit ene gezin worden al die honderden kinderen op de politieke agenda geplaatst. Daarom heeft het 'zin'. Nee, ik durf niet met zekerheid te stellen dat dit gezin uiteindelijk in Nederland mag blijven. Maar het is wel een unieke manier waarop de kerk van zich kan laten horen in het publieke debat. En dat op een wijze die zo goed past bij haar kerntaak: door heel concreet, met een kleine groep, God en de naaste te blijven dienen.

Zo zie ik kerkasiel als een symbool. Als je rechtlijnig kijkt, zijn er zeker een aantal bezwaren te noemen. Maar er is meer te zien. Vanuit het grotere plaatje is kerkasiel een teken, een getuigenis van een andere boodschap. Dat barmhartigheid uiteindelijk sterker is dan rechtvaardigheid. Ik hoop dat de familie Babayants en alle vrijwilligers het nog lang volhouden! Of, wat nog een groter geloof vraagt: dat het kerkasiel binnenkort niet meer nodig is.

ds. Mart Jan Luteijn